



Інтелектуальна власність



Закон України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі»

ПРАКТИКА в минулих своїх номерах уже згадувала Закон України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» від 15 грудня 1993 р. № 3687-ХІІ, який є одним з важливих законорегулювальних документів у питаннях оформлення та охорони прав на інтелектуальну власність. Сьогодні йтиметься про основні положення цього Закону. На запитання читачів журналу відповідає **Оксана Захаревич-Сізікова**, співробітник Державного підприємства «Український інститут промислової власності».

— *На що розповсюджуються основні положення Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі»?*

— Правова охорона надається винаходу (корисній моделі), що не суперечить публічному порядку, принципам гуманності й моралі та відповідає умовам патентоздатності.

Об'єктом винаходу (корисної моделі), якому (якій) надається правова охорона, може бути:

- продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини і тварини тощо);
- процес (спосіб), а також нове застосування відомого продукту чи процесу.

— *Які права має власник патенту на винахід (корисну модель)?*

— Патент надає його власнику:

- виключне право на використання винаходу (корисної моделі) за власним розсудом;
- право дозволяти використання винаходу (корисної моделі) на підставі ліцензійної угоди;
- виключне право перешкоджати неправомірному використанню винаходу (корисної моделі), у тому числі забороняти таке використання.

Використання секретного винаходу (корисної моделі) власником патенту має здійснюватися з дотриманням вимог Закону України «Про державну таємницю» та за погодженням з державним експертом.

Права, які випливають з патенту на винахід, є чинними з дати наступного дня після їхньої державної реєстрації.

— *Які права винахідника та роботодавця на одержання патенту за цим Законом?*

— Відповідно до Закону, право на одержання патенту має винахідник, якщо інше не передбачене цим Законом. Якщо винахід (корисну модель) було створено спільною працею кількох винахідників, то вони мають однакові права на одержання патенту, якщо інше не передбачене угодою між цими винахідниками. У разі ж створення службового винаходу (корисної моделі) право на одержання патенту на службовий ви-

нахід (корисну модель) має роботодавець. Винахідник повинен подати роботодавцю письмове повідомлення про створення ним службового винаходу (корисної моделі), у якому ясно і повно описується створений ним службовий винахід (корисна модель). Відповідно до Закону, протягом чотирьох місяців від дати одержання від винахідника вказаного повідомлення роботодавець повинен подати до Державного підприємства «Український інститут промислової власності» заявку на одержання патенту або передати таке право іншій особі. Роботодавець може також прийняти рішення про збереження створеного винаходу (корисної моделі) як конфіденційної інформації. Протягом чотирьох місяців роботодавець повинен також укласти з винахідником письмовий договір щодо розміру та умов виплати йому винагороди відповідно до економічної цінності створеного винаходу (корисної моделі). Якщо ж роботодавець не виконає зазначених вимог протягом чотирьох місяців, право на одержання патенту на службовий винахід (корисну модель) переходить до винахідника.

— *Який існує порядок одержання патенту?*

— Особа, яка бажає одержати патент на винахід (корисну модель) і має на це право, повинна оформити належним чином і подати до Державної служби інтелектуальної власності України заявку та сплатити відповідні збори у розмірах, установлених Порядком сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 1716 від 23 грудня 2004 р. у редакції від 16.05.2008 р. Заявка — сукупність документів, необхідних для видачі патенту на той чи інший об'єкт промислової власності. Така заявка подається безпосередньо або направляється електронною поштою на адресу уповноваженого закладу експертизи — Державного підприємства «Український інститут промислової власності» (01601, м. Київ-42, вул. Глазунова, 1). За результатами проведення формальної експертизи видається патент на корисну модель строком дії 10 років, а після проведення кваліфікаційної експертизи — патент на винахід строком дії 20 років.

Більш детальну інформацію можна отримати на веб-сайті Державної служби інтелектуальної власності України (www.sdip.gov.ua) та веб-порталі Державного підприємства «Український інститут промислової власності» (<http://www.ukrpatent.org/>).